

TEEMA: PÄKAPIKULA

TÖÖ AUTORID: Karin Reinberg, Küllike Truuts, Eia Oja, Tuuli Magerin, Kristi Freirich

AJALINE MAHT: 1 õppepäev

ÕPPIJATE VANUS: I kooliaste

EESMÄRGID:

- õpilane mõtestab jõulude tähtsust ja traditsioone erinevate õpitegevuste kaudu;
- õpilane saab erinevate õpitegevuste käigus positiivse emotsiooni;
- väärtustame kogu koolipere (õpilased, õpetajad, kooli personal) koostööd

ÜLDPÄDEVUSED:

Väärtuspädevus

Õpilane:

- tutvub oma esivanemate traditsioonide ning eluoluga;
- mõistab, miks on meie esivanemate väärtusi oluline põlvest põlve edasi kanda;

Õpipädevus

Õpilane:

- oskab leida ja kasutada seoseid;
- lahendab probleemülesandeid;
- analüüsib enda teadmisi ja oskusi

Suhtluspädevus

Õpilane:

- teeb teistega koostööd;
- väljendab ennast selgelt ja asjakohaselt, arvestades olukorda ja suhtluspartnereid

Matemaatikapädevus

Õpilane:

- kasutab matemaatikale omast keelt, sümboleid ning meetodeid erinevaid ülesandeid lahendades

Sotsiaalne pädevus

Õpilane:

- teeb koostööd kaasõpilaste ja õpetajatega erinevates situatsioonides;
- aktsepteerib inimeste erinevusi;
- järgib ühiskonnas kehtivaid väärtusi ja norme.

Enesemääratluspädevus

Õpilane:

- suudab mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi;
- järgib terveid eluviise.

Ettevõtlikkuspädevus

Õpilane:

- kasutab omandatud teadmisi ja oskusi erinevates ühistegevustes

ÕPITULEMUSED:

- õpilane saab positiivse emotsiooni sellest, et ta osaleb erinevates õpitegevustes ja õpilasel valmivad erinevad tööd;
- õpilased räägivad oma päeva kogemustest klassijuhatajale ja vastava tegevuse õpetajale;
- õpilane annab hinnangu koostöö tulemuslikkusele

LÄBIVAD TEEMAD:

Väärtused ja kõlblus

- õpilane väärtustab jõulude tähtsust ja traditsioone erinevate õpitegevuste kaudu

Tervis ja ohutus

- õpilane käitub turvaliselt ning aitab kaasa turvalise keskkonna kujundamisele

Kultuuriline identiteet

- mõistab kultuurikogemuste paljusust ning kultuuri erinevaid külgi;
- vahendab oma kultuurikogemust kirjelduse kaudu

Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus

- tunneb end vastutavana traditsioonide säilitamisel

LÕIMING

Eesti keel – õpilane mõistab vanasõnade tähendust, rikastab oma sõnavara;

- oskab hinnata sõprust ja hoolivust, väärtustab sallivust;
- teab, kuidas käituda ohuolukorras ja oskab abi kutsuda

Matemaatika

- väärtustab ja mõistab ennast kultuuri kandjana ja inimese õigust olla erinev ning hooliv;
- väärtustab ja mõistab õpioskuste kujundamise vajadust eakohaste ülesannete lahendamisel;

Loodusõpetus

- õpilane mõistab ja kirjeldab küünla valmistamise viisi;
- õpilane järgib kokkulepituid reegleid, liigub ja tegutseb turvaliselt;
- õpilane rakendab saadud teadmisi praktilises töös.

Kunst ja tööõpetus

- õpilane meisterdab looduslikust materjalist (kuusekäbi) jõulupäkapikku;
- väärtustab loodusliku materjali kasutamist;
- tunneb rõõmu käelisest tegevusest;
- mõistab jõulupühade tähtsust, väärtustab sõprust ja peresuhteid.

Muusikaõpetus

- õpilasel tekib mõnus jõulumeeleolu.

ÕPPETEGEVUS: Hommikul kogunevad õpilased aulasse, kus avatakse pidulikult laulu ja tantsuga Päkapikula päev. Õpilased ja õpetajad kannavad päkapikumütse.

Igas klassis on eelnevalt välja valitud õpilased (peapäkapikud), kelle juhtimisel toimub õpilaste liikumine ühest õpitoast teise. Peapäkapikk saab kaasa tegevuste plaani.

Tegevuste õpitoad on I kooliastme õpetajate vahel ära jaotatud paralleelide kaupa. Eelnevalt on õpetajad valinud õpitoa, mida nad juhatada soovivad (lugemine, nuputamine, loodusõpetus, käeline tegevus, liikumine, filmi vaatlus...). Õpilaste liikumine ühest õpitoast teise toimub oma vanuseastme piires. Näiteks neli esimest klassi vahetavad õpitubasid omavahel.

Üks tegevus kestab 30 minutit. Iga tegevuse lõpus teevad lapsed koos õpetajaga kokkuvõtte. Peapäkapikk saab tegevuste plaanile klepsu ja suundub koos oma klassi lastega järgmisesse õpituppa.

Päev lõpetatakse oma klassijuhatajaga koos tegutsedes, kokkuvõtteid tehes.

Aine: eesti keel

Klass: 1. klass

Eesmärgid: väärtustab hoolivust ning inimese õigust olla erinev; mõistab vanasõnade tähendust; rikastab oma sõnavara; vestleb; arutleb.

Läbivad teemad: väärtused ja kõlblus

Pädevused: väärtuspädevus, sotsiaalne pädevus, enesemääratluspädevus, õpipädevus, suhtluspädevus

Tegevus:

❖ Õpetaja loeb lastele ette jutu (lugemistekst lisa 1)

❖ Järgneb analüüs Kes on loo tegelased?

Mis toimub tunnis?

Mida arvasid lapsed?

Kumb vastus meeldis Piiale rohkem? Põhjenda!

Milline vastus meeldiks sulle?

Kuidas oleks õige sellises olukorras käituda?

❖ Hinnang

Leitakse, et mõnes situatsioonis on raske alati päris ausalt ja otsekoheselt käituda. Ühise arutluse tulemusena leitakse kõige õiglasem käitumisviis vastavale situatsioonile.

❖ Kokkuvõte

Kuna elus tuleb ette olukordi, milles võib olla raske päris ausaks jääda, siis vanasti panid inimesed aususe kohta kirja erinevaid vanasõnu. Ehk aitavad vanasõnad meile selgitada, kuidas ausust mõista. (Lisa 2)

Järgneb vanasõnade lugemine, tähenduse selgitamine.

Vanasõnu võib õpilastel lasta ka kokku sobitada (rühmatöö).

Kunstiõpetuse tunnis

1.klassis on kunstiõpetuse tund. Terve klass joonistab päkapikke. Mõne lapse pildil aitavad päkapikud jõuluvanal kingitusi pakkida, teisel lapsel on aga pildil jõuluvana koos põtradega. Kõik lapsed töötavad usinasti.

Mallel on eriti hästi välja tulnud päkapikk, kes küpsetab piparkooke. Malle on väga uhke oma töö üle. Tüdruk on kindel, et see on klassi parim töö.

Malle pinginaaber Piia on ka tööhoos. Piia joonistab päkapikke, kes tassivad kingitusi jõuluvana saani. Tüdruk püüab värve segada nii ja naa, aga pilt ei tule ikkagi ilus. Piia võrdleb oma tööd Malle omaga ja on kindel, et tema pilt jääb Malle omale alla. Malle märkab Piia kimbatust ja lahendab olukorra nii, et vaatab Piia pilti ühelt poolt ja teiselt poolt ning ütleb, et pilt on tegelikult väga ilus. Selline vastus meeldib Piiale, aga samas ei meeldi ka.

Pingireast tuhiseb mööda Kalle, kes märkab Piia pildil olevat värvidemõllu. Kalle meelest võitleb päkapikk Piia pildil tuisuga ja sellepärast sellest pildist nii raske ongi aru saada.

Vanasõnad

- ❖ Valetajal peab hea mälu olema.
- ❖ Aus mäng on ülekõige.
- ❖ Valel on lühikesed jalad.
- ❖ Kui valetamast keel ei tõrgu, siis varsti siplend valemõrgus.
- ❖ Meest sõnast, härga sarvest.
- ❖ Valetajat ei usuta enam ka siis, kui ta tõtt räägib.
- ❖ Üks vale viib teiseni.

Aine: eesti keel

Klass: 2. klass

Eesmärgid: oskab hinnata sõprust ja hoolivust; väärtustab sallivust; arutleb; analüüsib.

Läbivad teemad: väärtused ja kõlblus

Pädevused: väärtuspädevus, sotsiaalne pädevus, enesemääratluspädevus, õpipädevus, suhtluspädevus

Tegevus:

- ❖ Õpetaja loeb lastele ette jutu (Merilin Seppel-Lepasaar „Väike päkapikk“, lisa 1)
- ❖ Järgneb vestlus; iseloomustatakse väikest päkapikku
- ❖ Üldistus Kuidas käitub tõeline sõber? (arutelu ja kogemuste vahetamine)

Aitab (otsib abi), kui näeb, et sõber vajab seda.

On sõbra kõrval, kui viimasel on raske.

- ❖ Kokkuvõte

Pärast arutelu ja kogemuste vahetamist leiab igaüks, missugused õpetlikud mõtted meile elus võiks abiks olla. Õpetaja palub leida vähemalt 5 lauset. Seejärel võrreldakse ja täiendatakse. Kõige järel võrreldakse õpetaja mõtetega.

1. Parim viis oma enesetunnet parandada, on parandada kellegi teise enesetunnet.
2. Vahel on kasulik end kellekski teiseks kujutada.

3. Kõik me oleme erinevad, vägisi ei saa kedagi muuta.
4. Peaksime mõistma, millised on kaaslase vajadused.
5. Meeleheitest ja hirmust tekib viha, mis peletab teised eemale.

„Väike päkapikk“

Merilin Seppel-Lepasaar

Väike päkapikk istus nukralt akna alla ja vaatas välja. Sadas ilusat laia lund. Väike päkapikk ohkas. Kõik tema õed ja vennad olid tööl, hiilisid laste akende taga ja poetasid headele lastele maiustusi sussi sisse. Aga tema oli üksinda kodus. Eelmisel päeval olid päkapikud käinud metsajärvel uisutamas ning väike päkapikk oli õnnetult kukkunud. Nüüd oli tal jalg kipsis. Kipsis jalaga on raske laste akende taga turnida. Nii pidi väike päkapikk koju jääma. Teised päkapikud hoolitsesid küll tema eest- kes tõi piima, kes keetis putru, mõned tõi piparkooke. Aga teistega kaasa ta minna ei saanud. Päkapikk tundis end väga-väga üksikuna. Aeg venis ja venis. Ta mõtles kõigile teistele päkapikkudele, kellel oli nii tore ja lõbus, ja talle tulid pisarad silma.

Aga siis nagu välk selgest taevast, või nagu päkapikud tavatsesid öelda – nagu vihm lumepilvedest – tuli talle suurepärane mõte. Kui kõik teised päkapikud teevad kingitusi lastele, siis miks ei võiks tema teha kingitusi päkapikkudele! Ta meel läks kohe rõõmsaks ja ta hakkas ruttu tegutsema. Ta joonistas, lõikas, kleepis, pakkis komme ja küpsetas piparkooke. Tervel jalal ringi keksides vaatas ta aeg-ajalt kella. Aeg lendas nüüd kiiresti.

Just siis, kui ta enda järel koristamisega valmis oli jõudnud, kuuldus ukse tagant kobinat. Teised päkapikud olid tagasi jõudnud, võtsid üleriided seljast ja saapad jalast. Aga kui hakati susse jalga panema, jäid nad äkki üllatunult vakka. Kõikides sussides oli kingitus!

Kasutatud kirjandus:

1. „Eesti jõulusalmide ja - juttude kuldraamat“ Koostaja: Olivia Saar. Tallinn 2011 TEA

Aine: eesti keel

Klass: 3. klass

Eesmärgid: mõistab ohu olemust ja selle tekkepõhjuseid; oskab käituda ohutult ja turvaliselt; teab ja oskab vajadusel abi kutsuda.

Läbivad teemad: tervis ja ohutus

Pädevused: väärtuspädevus, sotsiaalne pädevus, enesemääratluspädevus, õpipädevus, suhtluspädevus

Tegevus:

- ❖ Õpetaja loeb lastele ette jutu (Kristiina Kass „Vana ja uus aasta“; lisa 1)
- ❖ Järgneb vestlus, arutelu; kogemuste vahetamine
- ❖ Töötada välja käitumisjuhend (rühmatöö)
- ❖ Kokkuvõte

Rühmad teevad ettekanded.

„Vana ja uus aasta“

Kristiina Kass

Kui ma olin veel väike, siis tuli uus aasta alati minu magamise ajal. Ma ei näinud kunagi päris rakette, ainult telekast nägin.

Nüüd, kus ma olen juba suur tüdruk, tohin ma olla üleval keskööni ja isegi kauem, et ma näeksin aasta vahetumist.

Issi tahab alati ise ka rakette lasta. Me läheme issi ja emmega õhtul spordiplatsile rakette laskma. Seal on teisigi issid ja emmesid ja lapsi. Issid torkavad rakette lumehange püsti ja emmed ja lapsed vaatavad platsi ääres pealt ja hoiavad kätega kõrvu kinni. Ma ei ole kunagi näinud ühtegi emmet rakette laskmas.

Issi ostis raketimüüjalt suured raketilaskmise prillid. Ma arvasin, et raketist tuleb nii suur tuleleek, et see pimestab silmi. Aga need prillid ei ole üldse tumedad nagu päikesepillid, vaid hoopis läbipaistvad. Issi ütleb, et raketid väga ei pimestagi, vaid neist võib midagi silma lennata.

Just siis, kui me peaksime minema hakkama, ei leia issi oma kaitseprille üles. „Tegelikult pole mul ju kaitseprille vaja,“ ütleb issi. „Ma olen ettevaatlik.“

Aga emme ütleb, et ei lähe läbi. Siis leiab issi oma ujumisprillid ja võtab need kaasa.

Issi näeb ujumisprillidega päris naljakas välja. Mõned lapsed naeravad ja näitavad näpuga. Aga sellest pole midagi, sest minu issi laseb hulga uhkemaid rakette kui teised issid.

Siis, kui mina olen emme, panen ma ka vana-aastaõhtul ujumisprillid pähe – need roosad, väikeste lilledega – ja lähen oma mehe ja kuue lapsega rakette laskma. Ja siis olen mina ainuke emme, kes julgeb paugutada. Ja minu mees ja meie lapsed vaatavad seda uhkelt pealt.

Kasutatud kirjandus:

1. „Eesti jõulusalmide ja -juttude kuldraamat“ Koostaja: Olivia Saar. Tallinn 2011
TEA

Aine: matemaatika

Klass: 1. klass

Eesmärgid: väärtustab ja mõistab ennast kultuuri kandjana ja inimese õigust olla erinev ning hooliv; vestleb; arutleb, arvutab

Läbivad teemad: väärtused ja kõlblus, kultuuriline identiteet

Pädevused: väärtuspädevus, sotsiaalne pädevus, enesemääratluspädevus, õpipädevus, suhtluspädevus, matemaatikapädevus, ettevõtlikkuspädevus

Tegevus:

- Õpetaja esitab lastele okaspuude kohta mõistatusi.
Mõista, mõista! Mis puu see on?
 - ✓ Olgu suvi, olgu talv, ikka olen roheline? – okaspuu, kuusk, mänd, kadakas
 - ✓ Kolm neitsit seisavad ühes riides nii suvel kui talvel? - kuusk, mänd, kadakas
 - ✓ Missugust puud ehitakse kord aastas? – kuusk

- Järgneb vestlus kuusest kui jõulupuust.

Vanasti toodi peaaegu igasse peresse metsast jõulukuusk, mida ehiti ainult küünaldega. Kuusk viidi jõulude lõppedes välja. Praegu toovad vähesed inimesed endale metsast jõulukuuse, enamused toovad lihtsalt mõne oksa. Mõned inimesed asendavad jõulukuuse jõulupärjaga, kuid paljud ehivad ka kunstkuuskesid. Kuuskesid ehitakse kas mitmevärviliste ehetega või ühevärviliste ehetega, olenevalt moest. Kuuskedele pannakse elektriküünlad.

- ✓ Kelle peres tuuakse jõuludeks tuppa kuusk?
- ✓ Kes käib või käivad teie peres kuuske toomas?
- ✓ Kust te kuuse toote?
- ✓ Kuidas ehite kuuske?

- Nuputamine, individuaalne töö

Mul on neli toredat sõpra, kes tahtsid kuuse külge riputada omatehtud kaunistused. Kohe saad teada kes need on ja mida nad tegid. (*Lisa 1*)

- Hinnang

Ühise arutelu ja kontrolli tulemusena leitakse, et isetehtud kaunistused on erinevad, omapärased huvitavad.

- Töölehe (*Lisa 2*) individuaalne täitmine

Lisaks omatehtud kuusekaunistusele saab kuuske ehtida värviliste jõulukuulikestega. Kuidas on värvilised kuulid paigutatud töölehel olevale kuusele? Arvuta, saad teada. (*Lisa 2*)

- Kokkuvõte

Koos leitakse, et ehitud kuused on kaunid. Igaühel võib olla ehitmiseks oma idee. Vanasõna ütleb, et ilu on vaataja silmades. Mida see tähendab?

Aine: matemaatika

Klass: 2. klass

Eesmärgid: väärtustab ja mõistab ennast kultuuri kandjana ja inimese õigust olla erinev ning hooliv; vestleb; arutleb, arvutab

Läbivad teemad: väärtused ja kõlblus, kultuuriline identiteet, kodanikualgatus ja ettevõtlikkus

Pädevused: väärtuspädevus, sotsiaalne pädevus, enesemääratluspädevus, õpipädevus, suhtluspädevus, matemaatikapädevus, ettevõtlikkuspädevus

Tegevus:

- Õpetaja esitab lastele O. Arderi luuletuse „Kuused“. Kuula, kuidas luuletaja iseloomustab kuuski.

Kuused on kuidagi tasased.

Pisut ehk isegi tõrksad või tusased.

Kasvavad müürina. Sirged ja tõsised.

Tuuli nad eemale hoiavad talust.

Mõni kuusk tuuakse jõuludeks tuppa.

Toas on kuusk hoopis rõõmsama moega.

Okstel on küünlaid ja kulda ja karda.

Oi, präänikulõhna! Oi, präänikulõhna!

Ott Arder. Mine metsa!. Tln., 1986. Lk, 15.

- Vestlus luuletuse põhjal + sõnaseletused
 - ✓ Missugused olid kuused õues? (tasased, tõrksad, tusased, sirged, tõsised)
 - ✓ Missugused olid kuused toas? (rõõmsad) Miks? (neid ehitati)
 - ✓ Kuidas neid ehitati? (küünaldega, kullga karraga, präänikutega)
- Järgneb vestlus kuusest kui jõulupuust.

Vanasti toodi peaaegu igasse peresse metsast jõulukuusk, mida ehiti ainult küünaldega. Kuusk viidi jõulude lõppedes välja. Praegu toovad vähesed inimesed endale metsast jõulukuuse, enamused toovad lihtsalt mõne oksa. Mõned inimesed asendavad jõulukuuse jõulupärjaga, kuid paljud ehivad ka kunstkuuskesid. Kuuskesid ehitakse kas mitmevärviliste ehetega või ühevärviliste ehetega, olenevalt moest. Kuuskedele pannakse elektriküünlad.

- ✓ Kelle peres tuuakse jõuludeks tuppa kuusk?
- ✓ Kes käib või käivad teie peres kuuske toomas?
- ✓ Kust te kuuse toote?
- ✓ Kuidas ehite kuuske?

- Tööleht (*Lisa 1*)

Perekond Mänd otsustas oma kodu jõuludeks kaunistada. Perelapsed läksid poodi jõulukaunistusi ostma ja valisid sealt kõige soodsama komplekti. Millise? Täida töölehel 1. ülesanne.

- ✓ 1.ülesande individuaalne lahendamine
- ✓ Kontroll: kui palju maksis kõige soodsam komplekt jõulukaunistusi? Mis kuulusid komplekti? Miks lapsed valisid soodsama komplekti? Kui palju maksis kõige kallim komplekt? Mitu sellist komplekti oli? Millised kaunistused oleks pidanud kõige kallimast komplektist välja jätma, ethind oleks olnud võrdne soodaima komplektiga?

- Hinnang

Ühise arutelu ja kontrolli tulemusena leitakse, et otstarbekas on säästa.

- Tööleht (*Lisa 1*)

Pereisa otsustas jõulukuuse kaunistada elektrilampidega. Mitu lampi paigaldas isa kuusele?. Täida töölehel ülesanne 2, saad teada.

- Hinnang

Ühise arutelu ja kontrolli tulemusena leitakse, et isa pani kuusele 80 elektrilampi. Kuusk oli isa arvates ehitud ja ilus.

- Kokkuvõte

Koos leitakse, et ehitud kuused ja muud jõulukaunistused on kaunid. Igaühel võib ehitamiseks olla oma idee. Leitakse, et mõnes situatsioonis tuleb analüüsida, mis on otstarbekas. Vanasõna ütleb, et ilu on vaataja silmades. Mida see tähendab?

- Lisaülesandena jääb lastel koju ema jõulukaunistuse värvimine. Tööleht (*Lisa 1*) ülesanne 3.

Aine: matemaatika

Klass: 3. klass

Eesmärgid: väärtustab ja mõistab õpioskuste kujundamise vajadust eakohaste ülesannete lahendamisel; vestleb; arutleb, arvutab

Läbivad teemad: väärtused ja kõlblus, elukestev õpe ja karjääri planeerimine

Pädevused: väärtuspädevus, sotsiaalne pädevus, enesemääratluspädevus, õpipädevus, suhtluspädevus, matemaatikapädevus

Tegevus:

- Õpetaja esitab lastele H. Runneli luuletuse „Mõtelda on mõnus“.

Mõtelda on mõnus
rääkida on raskem,
ärgem sellepärast
pääd veel norgu laskem!

Kõnelda on kergem,
kirjutada raskem,
ärgem sellepärast
pääd veel norgu laskem!

Kirjutada kergem
rehkendada raskem,
ärgem sellepärast
pääd veel norgu laskem!

Mõtelda on mõnus
kuidas kõik on raskem,
ärgem sellepärast

mõnu mööda laskem!

Hando Runnel. Mõtelda on mõnus. Tlh., 1982.

Tegelikult on kõige mõnusam mõtelda rehkendustest (matemaatikast). Oled tulnud arvutamise, nuputamise töötuppa. Hea on rõõmu tunda ülesande õigest lahendusest. See on tõeline mõnu matemaatikule, nuputajale. Siin saad mõtiskleda mitmete ülesannete üle.

- Tööleht (*Lisa 1*)

- Hinnang

Ühine arutelu ja kontroll. Eneseanalüüsi tulemusena leitakse

- ✓ Millised ülesanded olid kerged? Rasked?
- ✓ Millised ülesanded olid huvitavad?
- ✓ Kuhu asetad ennast arvureal 0-5-ni?

(0 – abivajaja, 1 – pean harjutama, 2 – saan hakkama, 3 – tubli lahendaja, 4 – oskaja, 5 – olen tegija)

- Kokkuvõte

Koos leitakse, et ülesandeid on huvitav lahendada. Enesekontroll ja hinnang on vajalik, uute eesmärkide sedamiseks.

Aine: Kunst ja tööõpetus

Klass: 1. klass

Eesmärgid: meisterdab looduslikust materjalist (kuusekäbi) jõulupäkapiku; väärtustab loodusliku materjali kasutamist; tunneb rõõmu käelisest tegevusest; mõistab jõulupühade tähtsust, väärtustab sõprust ja peresuhteid.

Läbivad teemad: väärtused ja kõlblus, kultuuriline identiteet.

Pädevused: väärtuspädevus, sotsiaalne pädevus, õpipädevus, suhtluspädevus.

Lõiming teiste ainetega: loodusõpetus, eesti keel, muusikaõpetus

Tunniks vajalikud materjalid: kuusekäbid, plastiliin, muu looduslik materjal (oksad, lehed, okkad jne).

Tegevus:

- Õpetaja loeb ette luuletuse („Põialpoiss ja päkapikk”, Ira Lember)
- Vestlus
 - Kes on loo tegelased?
 - Mida head võiksid teha päkapikud metsas?
 - Missugused näevad välja metsapäkapikud jõulude ajal?
 - Kuidas tähistasid vanad eestlased jõule?
 - Miks tehakse kingitusi?
- Meisterdamine
 - Tunni teema teatamine: looduslikust materjalist päkapikk
 - Õpilased vaatlevad näidistoid.
 - Vestlus
 - Missugused linnud ja loomad kasutavad metsas kuusekäbisid?
 - Kust ja kuidas saada kuusekäbisid?
 - Miks on hea meisterdamiseks kasutada looduslikke materjale?
 - Lapsed arutlevad rühmas, missugust päkapikku nemad tahavad meisterdada.
 - Ettevalmistus tööks – õpetaja juhendamine, ohutustehnika.
 - Töö teostamine ja esitus rühmas.
- Kokkuvõte
 - Lapsed jutustavad, kus võiks elada nende päkapikk ja mida head ta võiks metsas teha.
 - Mäng „Päkapikk külastab sõpra”.
 - Ühislaul (valitakse ühiselt).

Aine: Kunst ja tööõpetus

Klass: 2. klass

Eesmärgid: meisterdab looduslikust materjalist (käbi) kuuseehte; väärtustab loodusliku materjali kasutamist; tunneb rõõmu käelise tegevusest; mõistab jõulupühade tähtsust, väärtustab sõprust ja peresuhteid.

Läbivad teemad: väärtused ja kõlblus, kultuuriline identiteet.

Pädevused: väärtuspädevus, sotsiaalne pädevus, õpipädevus, suhtluspädevus.

Lõiming teiste ainetega: loodusõpetus, eesti keel, muusikaõpetus

Tunniks vajalikud materjalid: kuusekäbid, muu looduslik materjal (oksad, lehed, okkad jne), värvilised paelad, traat.

Tegevus:

- Koos kuulatakse laulu „Kuuse jaoks” (Piret Rips / Viivi Luik)
(Hästi sobib ka Henno Käo luuletus „Kõige ilusam jõulupuu”)
- Vestlus
Mida oled õppinud loodusõpetuse tunnis kuuse kohta?
Miks tuuakse kuused jõulupühade ajal tuppa?
Kuidas tähistasid vanad eestlased jõule?
Kuidas kaunistati kuuske vanasti? Miks?
Missuguste looduslike materjalidega saaks tänapäeval kuuske kaunistada?
Miks tehakse kingitusi?
- Meisterdamine
Tunni teema teatamine: looduslikust materjalist kuuseehte
Õpilased vaatlevad näidistoid.
Vestlus
 - Missugused linnud ja loomad kasutavad metsas kuusekäbisid?
 - Kust ja kuidas saada kuusekäbisid?
 - Miks on hea meisterdamiseks kasutada looduslike materjale?Lapsed arutlevad rühmas, missugust kuuseehet nemad tahavad meisterdada.
Ettevalmistus tööks – õpetaja juhendamine, ohutustehnika.
Töö teostamine ja ühine esitlus (võimalusel kuusepuule riputades).
- Kokkuvõte
Vestlus, kellele võiks sellise ehte kinkida. Miks teeb kinkimine rõõmu?
Ühislaul (vana saksa jõululaul „Oh, kuusepuu”).

Aine: Kunst ja tööõpetus

Klass: 3. klass

Eesmärgid: meisterdab looduslikust materjalist (käbi) aknakaunistuse; väärtustab loodusliku materjali kasutamist; tunneb rõõmu käelisest tegevusest; mõistab jõulupühade tähtsust, väärtustab sõprust ja peresuhteid.

Läbivad teemad: väärtused ja kõlblus, kultuuriline identiteet.

Pädevused: väärtuspädevus, sotsiaalne pädevus, õpipädevus, suhtluspädevus.

Lõiming teiste ainetega: loodusõpetus, eesti keel, muusikaõpetus

Tunniks vajalikud materjalid: kuusekäbid, muu looduslik materjal (sammal, oksad, lehed, okkad jne), värvilised paelad, traat.

Tegevus:

- Üks laps loeb ette luuletuse „Jõulurõõm” (Uno Sikemäe)
- Vestlus
Kust leiad sina jõulurõõmu?
Kuidas saad ise teistele rõõmu valmistada?
Miks tehakse kingitusi?
Kuidas tähistasid vanad eestlased jõule?
Kuidas kaunistati vanasti kodusid jõulude ajal?
Missuguste looduslike materjalidega saaks tänapäeval oma kodu kaunistada?
- Meisterdamine
Tunni teema teatamine: looduslikust materjalist jõulukaunistus aknale
Õpilased vaatlevad näidistoid.
Vestlus
 - Missugused muutused on toimunud taimedega talvel?
 - Missuguseid taimi saab kasutada meisterdamiseks?
 - Miks on hea meisterdamiseks kasutada looduslikke materjale?
 - Kust ja kuidas saada kuusekäbisid?Lapsed arutlevad rühmas, missugust jõulukaunistust nemad tahavad meisterdada.
Ettevalmistus tööks – õpetaja juhendamine, ohutustehnika.
Töö teostamine ja ühine esitlus (võimalusel aknale riputades).
- Kokkuvõte
Vestlus
 - Kellele võiks sellise ehte kinkida?
 - Mida head sa sooviksid oma kaaslastele pühadeks?

Aine: loodusõpetus

Klass: 1., 2., 3. klass

Tunni teema: Kūūnalde valmistamine. Praktiline töö õuesõppena.

Eesmärgid: Õpilane mõistab ja kirjeldab kūūnla valmistamise viisi;

Õpilane järgib kokkulepitud reegleid, liigub ja tegutseb turvaliselt;

Õpilane rakendab saadud teadmisi praktilises töös.

Lõiming: loodusõpetus- eesti keel- matemaatika- tööõpetus

Pädevused: väärtuspädevus, õpipädevus, suhtluspädevus, matemaatikapädevus

Vahendid: Termomeeter, parafiin, steariin, anum sulatamiseks, grill (kui anumasse sulatada väljas/ võib ka keedetud veega sulatada toas), puuvillane või takunöör, plasttopsivormid, hambatikud, grillitikud.

Tegevuse kirjeldus

Evokatsioon:

- Õpilased saavad võimaluse välja öelda ja jagada oma eelteadmisi kūūnalde kohta;
- Õpetaja sõnastab eelseisvale tegevusele eesmärgi ja äratab huvi praktilise tegevuse vastu.

Tähenduse mõistmine:

- Õpetaja tutvustab vajalikke töövahendeid ja ohutusnõudeid;
- Õpetaja kirjeldab ja juhendab etapiviisiliselt laste praktilist tööd.

(Kūūnlavaha asetada anumasse grillile sulama. Mõõdetakse ja võrreldakse vaha sulamise ja tahkumise temperatuuri. Lastel on tegutsedes käes töökindad. Lapsed valmistavad tahi, millele asetavad hambatikule risti topsisuule. Eelnevalt on taht õpetaja juhendamisel vahatatud. Kui vaha sulanud, kallata topsi ja lasta tahkuda.)

Refleksioon:

- Arutelu ja mõttevahetus õpilaste vahel;
- Valminud kūūnalde vaatlemine ja võrdlemine.

Lisa 1. Töös kasutatavad materjalid

Vormid Kodustest vahenditest sobivad küünalde vormimiseks erinevad lamineeritud paberist pakendid ja topsid: piima ja kooretopsikud, ühekordsed papist kohvitopsid ja näiteks Fazeri küpsetuspulbri topsid. Küünla saab neisse valmis valada ja hiljem vormi ümbert ära rebida.

Parafiin on küünalde põhikomponent. See on valmistatud õli baasil. Parafiinist valatud küünlad jäävad veidi läbikumavad.

Steariini lisatakse vormiküünaldele tugevuse andmiseks. Lisaks tugevusele aitab ta küünlaid ka vormist kätte saada. Steariin ei sobi kasutamiseks kummimaterjalist vormides.

Mesilasvaha on üks looduslik alternatiiv küünalde valmistamisel. Kõige rohkem kasutatakse mesilasvaha kastetud küünalde valmistamisel. Vormiküünalde valmistamisel tuleb arvestada, et mesilasvaha on väga kleepuv ning jääb hõlpsasti vormi külge kinni. Mesilasvaha võib segada ka parafiiniga, kuid sellisel juhul tuleks kindlasti lisada ka steariini, et küünalt paremini vormist kätte saada. Ka ainult mesilasvahast küünaldele võib lisada steariini.

Taht Küünla ühtlane, suitsuta põlemine sõltub õige jämedusega küünlatahi valikust. Kui küünlataht on liiga jäme, hakkab küünal tilkuma ja taht võib suitsema hakata. Kui küünlataht on liiga peenike, ei põle küünal hästi ja ei suuda piisavalt enda ümber vaha sulatada. Selline küünal võib hõlpsasti ise ära kustuda. Taht tuleb enne küünlas kasutamist vahatada: seo vahatamata taht grilltiku külge, kasta korraks sula vaha sisse ja lase hanguda.

Lisa 2. Lisamaterjal õpetajale ettevalmistamiseks

<http://www.youtube.com/watch?v=xlqdl3x-ATk>

HINDAMINE

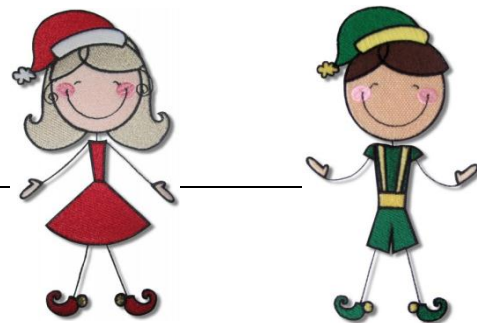
Antud ürituse käigus toimub iga tegevuse lõpus suulise hinnangu andmine. Õpetaja teeb tunnist kokkuvõtte, toob välja olulisema info. Õpilased annavad tagasisidet, kuidas neile tegevus meeldis, milliseid huvitavaid töövõtteid kasutasid erinevad õpetajad. Õpilane annab suulise hinnangu oma töödele ja märkab kaasõpilaste häid tulemusi.

LISAD

Õpilaste liikumise plaani näidis 1.a klassile:

TARTU KIVILINNA GÜMNAASIUMI

PÄKAPIKOLA LÄKITUŠ 1A

9.15-9.45 1.A KLASSIS (B-312) ŽÕOLOVIKTORIN PÄKAPIKK KÖLLIKE	
9.50-10.20 1.D KLASSIS (B-205) ŽÕOLOMOINASSÕUT PÄKAPIKK KERSTI	
10.25-10.55 1.B KLASSIS (B-313) ŽÕOLONOPOTAMINE PÄKAPIKK TÕULI	
11.00-11.30 1.C KLASSIS (B-215) ŽÕOLOMEISTERDAMINE PÄKAPIKOD LIISI JA ANNELI	
11.35-12.05 MATISAALIS ŽÕOLOTANTS PÄKAPIKOD VALLI JA KÖLLI	

KIVILINNA PÄKAPIKULA

1. KLASSID detsember

	1. A	1.B	1.C	1.D	1.E
Alustamine 8.00 – 8.30	aula	aula	aula	aula	aula
1. 8.30 – 9.00	MUUSIKA	MEISTERDAMINE	NUPUTAMINE	LUGEMINE	JÕULUKAART
2. 9.05 – 9.35	NUPUTAMINE	MUUSIKA	ARVUTAMINE	JÕULUKAART	MEISTERDAMINE
9.35 – 9.50	<i>SÖÖMINE</i>	<i>SÖÖMINE</i>	<i>SÖÖMINE</i>	<i>SÖÖMINE</i>	<i>SÖÖMINE</i>
3. 9.50 – 10.20	MEISTERDAMINE	LUGEMINE	MUUSIKA	NUPUTAMINE	ARVUTAMINE
4. 10.25 – 10.55	LUGEMINE	ARVUTAMINE	JÕULUKAART	MUUSIKA	NUPUTAMINE
5. 11.00 – 11.30	ARVUTAMINE	JÕULUKAART	LUGEMINE	MEISTERDAMI NE	MUUSIKA
6. 11.35 – 12.05	JÕULUKAART	NUPUTAMINE	MEISTERDAMINE	ARVUTAMINE	LUGEMINE

JÕULUKAART	Õpetaja nimi
NUPUTAMINE	Õpetaja nimi
MEISTERDAMINE	Õpetaja nimi
ARVUTAMINE	Õpetaja nimi
LUGEMINE	Õpetaja nimi
MUUSIKA	Õpetaja nimi